អារម្មណ៍ ៤ន័យ	អាយុរបស់រូប ស្មើ ១៧ខណៈចិត្ត តាមបញ្ចទ្វារ										
	ផុតវិថី			វិថីចិត្តតាមបញ្ចទ្វារ							ផុតវិថី
	អតីតភវង្គ	ភវង្គចលន	ភវង្គុបច្ឆេទ	បញ្ចទ្វារាវជ្ជន	បញ្ចវិញ្ញាណ	សម្បដិច្ឆន្ន	សន្តីរណ	វោដ្ឋព្វន	ជវន	តទាលម្ពណ	ភវង្គ
អតិមហន្តារម្មណ៍	១	១	១	១	១	១	១	១	៧	២	០
មហន្តារម្មណ៍ ទី១	២	១	១	១	១	១	១	១	៧	x	១
មហន្តារម្មណ៍ ទី២	៣	១	១	១	១	១	១	១	៧	x	០
បរិត្តារម្មណ៍ ទី១	៤	១	១	១	១	១	១	៣	x	x	៤
បរិត្តារម្មណ៍ ទី២	៥	១	១	១	១	១	១	៣	x	x	៣
បរិត្តារម្មណ៍ ទី៣	៦	១	១	១	១	១	១	៣	x	x	២
បរិត្តារម្មណ៍ ទី៤	៧	១	១	១	១	១	១	៣	x	x	១
បរិត្តារម្មណ៍ ទី៥	៨	១	១	១	១	១	១	៣	x	x	០
បរិត្តារម្មណ៍ ទី៦	៩	១	១	១	១	១	១	២	x	x	០
អតិបរិត្តារម្មណ៍ ទី១	១០	២	៥								
អតិបរិត្តារម្មណ៍ ទី២	១១	២	៤								
អតិបរិត្តារម្មណ៍ ទី៣	១២	២	៣								
អតិបរិត្តារម្មណ៍ ទី៤	១៣	២	២								
អតិបរិត្តារម្មណ៍ ទី៥	១៤	២	១								
អតិបរិត្តារម្មណ៍ ទី៦	១៥	២	x								

អតិមហន្តារម្មណ៍ អារម្មណ៍ធំដ៏ក្រៃលែង (អតីតភវង្គ១ខណៈ) វិថីចិត្តឡើងដល់តទាលម្ពណៈ ហៅថា តទាលម្ពណវារៈ។

មហន្តារម្មណ៍ អារម្មណ៍ធំល្មម (អតីតភវង្គ២ឬ៣ខណៈ) វិថីចិត្តត្រូវអស់ត្រឹមជវន ហៅថា ជវនវារៈ។

បរិត្តារម្មណ៍ អារម្មណ៍តូចល្មម (អតីតភវង្គ៤ដល់៩ខណៈ) វិថីចិត្តមិនអាចឡើងដល់ជវន បានត្រឹមវោដ្ឋព្វនៈ ២ ឬ ៣ខណៈ ហៅថា វោដ្ឋព្វនវារៈ។

អតិបរិត្តារម្មណ៍ អារម្មណ៍តូចដ៏ក្រៃលែង (អតីតភវង្គ១០ដល់១៥ខណៈ) វិថីចិត្តមិនមានទាល់តែសោះ ហៅថា មោឃវារៈ។

<u>កម្មចតុក្កៈ</u>

	កិច្ចចតុក្កៈ ដោយអំណាចនៃកិច្ច មាន៤	បាកចតុក្កៈ ដោយបរិយាយនៃការឱ្យផល មាន៤	កាលចតុក្កៈ ដោយអំណាចនៃវេលាឱ្យផល មាន៤	ឋានចតុក្កៈ ដោយអំណាចនៃឋានឱ្យផល មាន៤
១	ជនកកម្ម កម្មឱ្យកើត	គរុកម្ម កម្មធ្ងន់	ទិដ្ឋធម្មវេទនីយកម្ម កម្មដែលគប្បីសោយក្នុងភពនេះ	អកុសលកម្ម កម្មដែលមិនមែនកុសល
២	ឧបត្ថម្ភកកម្ម កម្មឧបត្ថម្ភ	អាសន្នកម្ម កម្មជិតស្លាប់	ឧបបជ្ជវេទនីយកម្ម កម្មដែលគប្បីសោយក្នុងភពខាងមុខ	កាមាវចរកុសលកម្ម កម្មដែលជាកាមាវចរកុសល
៣	ឧបបីឡកកម្ម កម្មបៀតបៀន	អាចិណ្ណកម្ម កម្មធ្វើជានិច្ច	អបរាបរិយវេទនីយកម្ម កម្មដែលគប្បីសោយក្នុងភពតទៅ	រូបាវចរកុសលកម្ម កម្មដែលជារូបាវចរកុសល
៤	ឧបឃាតកកម្ម កម្មចូលទៅកាត់ផ្តាច់	កដត្តាកម្ម កម្មបន្តិចបន្តួច	អហោសិកម្ម កម្មមិនឱ្យផល	អរូបាវចរកុសលកម្ម កម្មដែលជាអរូបាវចរកុសល

អភិធម្មត្ថសង្គហៈ បរិច្ឆេទទី៥ (ភិក្ខុ គង់ សុមិត្ត) ទំព័រ - ៨០ និង ៨១

បរិវដ្ដ៣

១-មិនឃើញថារូបនេះ ជាខ្លួន

២-មិនឃើញថាសត្វបុគ្គលត្លួខ្លួន នៅក្នុងរូបកាយនេះ

៣-មិនឃើញថាអ្វីដែលជាសត្វបុគ្គលហ្នឹងដទៃអំពី រូបកាយនេះឡើយ

សក្កាយទិដ្ឋិ២០

រូបក្ខន្ធ	វេទនាក្ខន្ធ	សញ្ញាក្ខន្ធ	សង្ខារក្ខន្ធ	វិញ្ញាណក្ខន្ធ
រូបជាខ្លួន	វេទនាជាខ្លួន	សញ្ញាជាខ្លួន	សង្ខារជាខ្លួន	វិញ្ញាណជាខ្លួន
ខ្លួនមានរូប	ខ្លួនមានវេទនា	ខ្លួនមានសញ្ញា	ខ្លួនមានសង្ខារ	ខ្លួនមានវិញ្ញាណ
រូបនៅក្នុងខ្លួន	វេទនានៅក្នុងខ្លួន	សញ្ញានៅក្នុងខ្លួន	សង្ខារនៅក្នុងខ្លួន	វិញ្ញាណនៅក្នុងខ្លួន
ខ្លួននៅក្នុងរូប	ខ្លួននៅក្នុងវេទនា	ខ្លួននៅក្នុងសញ្ញា	ខ្លួននៅក្នុងសង្ខារ	ខ្លួននៅក្នុងវិញ្ញាណ

*ប្រកាន់ថារូបជាខ្លួនមាន១, ប្រកាន់នាមថាជាខ្លួនមាន៧, ប្រកាន់ទាំងរូបទាំងនាមច្រឡំគ្នាថាខ្លួនមាន១២។

**បើចែកជាឧច្ឆេទទិដ្ឋិ(វិភវទិដ្ឋិ)មាន៥ នៅពេលប្រកាន់ខន្ធទាំង៥ហ្នឹងថាជាខ្លួន ដល់ខន្ធហ្នឹងបែកធ្លាយទៅ ខ្លួនហ្នឹងក៏ដាច់សូន្យដែរ នេះគឺជាឧច្ឆេទទិដ្ឋិ។ ចែកជាសស្សតទិដ្ឋិ(ភវទិដ្ឋិ)មាន១៥ ដូចជាថាខ្លួនមានរូបអញ្ចឹង នេះមិនមែនរូបជាខ្លួនទេ ប៉ុន្តែខ្លួនមានរូប ដល់រូបហ្នឹងបែកធ្លាយទៅ ក៏ខ្លួនហ្នឹងទៅកើតទៀតដែរ ការមានគំនិតឬគិតអញ្ចឹងគឺចូលសស្សតទិដ្ឋិ។

***ទិដ្ឋិទាំងពីយ៉ាងនេះ កាលកើតឡើងក្នុងអារម្មណ៍ណា ដេកសំងំនៅក្នុងអារម្មណ៍ណា ផុសផុលនៅក្នុងអារម្មណ៍ណា បុគ្គលពិចារណាដោយប្រាជ្ញាដ៏ប្រពៃចំពោះអារម្មណ៍នោះថា នោះមិនមែនជារបស់អញ នោះមិនមែនជាអញ នោះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញ នេះជាឧបាយក្នុងការលះនូវទិដ្ឋិទាំងពីរ។

ដកស្រង់ពី សៀវភៅសតិប្បដ្ឋានប្បដិបត្តិ (ទំព័រ៤៧) របស់អគ្គបណ្ឌិត ប៊ុត សាវង្ស (រៀបរៀងដោយឧបាសក គីម អួន)

អកុសល ចេតសិក ១៤	អកុសលធម៌ ៩ កង								
	អាសវៈ ៤	ឱឃៈ ៤	យោគៈ ៤	គន្ថៈ ៤	ឧបាទាន ៤	នីវរណៈ ៦	អនុសយ ៧	សញ្ញោជនៈ ១០	កិលេស ១០
មោហៈ	១	១	១			១	១	១	១
អហិរិកៈ									១
អនោត្តប្បៈ									១
ឧទ្ធច្ចៈ						១		១	១
លោភៈ	២	២	២	១	១	១	២	២	១
ទិដ្ឋិ	១	១	១	២	៣		១	១	១
មានៈ							១	១	១
ទោសៈ				១		១	១	១	១
ឥស្សា								១	
មច្ឆរិយៈ								១	
កុក្កុច្ចៈ						១			
ថីនៈ						១			១
មិទ្ធៈ						១			
វិចិកិច្ឆា						១	១	១	១
ចំនួនអង្គធម៌	៣	៣	៣	៣	២	៨	៦	៩	១០

កិលេស ១.៥០០

៧៥ x ២ x ១០ = ១.៥០០

៧៥ = អារម្មណ៍ដែលជាហេតុឱ្យកិលេសកើតមាន៖

ចិត្ត១ + ចេតសិក៥២ + និប្ផន្នរូប២៨ + លក្ខណរូប៤ ។

២ = អារម្មណ៍៧៥នេះ កើតក្នុងសន្តាន ២គឺ៖

អជ្ឈត្តសន្តាន និងពហិទ្ធសន្តាន ។

១០ = កិលេស១០

ដកស្រង់ពីសៀវភៅ ព្រះអភិធម្មសង្គហ:៩បរិច្ឆេទ

តណ្ហា ១០៨

៦ x ៣ x ២ x ៣ = ១០៨

៦ = អារម្មណ៍៦គឺ៖ រូបតណ្ហា, សទ្ទតណ្ហា, គន្ធតណ្ហា, រសតណ្ហា, ផោដ្ឋព្វតណ្ហា និងធម្មតណ្ហា ។

៣ = កាមតណ្ហា, ភវតណ្ហា និងវិភវតណ្ហា ។

២ = អជ្ឈត្តសន្តាន និងពហិទ្ធសន្តាន ។

៣ = អតីតកាល, បច្ចុប្បន្នកាល និងអនាគតកាល

ដកស្រង់ពីសៀវភៅ ព្រះអភិធម្មសង្គហៈ៩បរិច្ឆេទ

កាមាវចរកុសល ១៥.១២០

៨ x ១០ x ៦ = ៤៨០			
២៤០ x ៤ = ៧២០	}	= ១៦៨០ x ៣ x ៣ = ១៥.១២០	
២៤០ x ៣ = ៩៦០			

៨ = មហាកុសលចិត្ត ៨ដួង

១០ = បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ ១០

៦ = អារម្មណ៍ ៦

៤៨០ គឺចែកជា ញាណសម្បយុត្ត ២៤០ និងញាណវិប្បយុត្ត ២៤០

៤ = អធិបតី៤ មានបញ្ញា (ញាណសម្បយុត្ត)

៣ = អធិបតី៣ វៀរបញ្ញា (ញាណវិប្បយុត្ត)

៣ = កាយកម្ម, វចីកម្ម និងមនោកម្ម

៣ = ចិត្តទន់ទាប, កណ្តាល និងប្រណីត

កាមាវចរកុសលចិត្ត ដែលរាប់ចំនួនបានដល់ ១៥.១២០ នោះ បើសម្តែងសេចក្តីឱ្យល្អិតទៀត ដូចពោលដោយកាល និងទេសៈទាំងអស់ ក៏និងរាប់បានច្រើនណាស់ ។

ដកស្រង់ពីសៀវភៅ ព្រះអភិធម្មសង្គហៈ៩បរិច្ឆេទ ទំព័រ-១៥០

រូបារម្មណ៍	ប៉ះខ្ទប់នឹង	ចក្ខុបសាទ	ជាបច្ច័យឱ្យកើត	ចក្ខុវិញ្ញាណ
សទ្ទារម្មណ៍	ប៉ះខ្ទប់នឹង	សោតប្បសាទ	ជាបច្ច័យឱ្យកើត	សោតវិញ្ញាណ
គន្ធារម្មណ៍	ប៉ះខ្ទប់នឹង	ឃានប្បសាទ	ជាបច្ច័យឱ្យកើត	ឃានវិញ្ញាណ
រសារម្មណ៍	ប៉ះខ្ទប់នឹង	ជិវ្ហាបសាទ	ជាបច្ច័យឱ្យកើត	ជិវ្ហាវិញ្ញាណ
ផោដ្ឋព្វារម្មណ៍	ប៉ះខ្ទប់នឹង	កាយប្បសាទ	ជាបច្ច័យឱ្យកើត	កាយវិញ្ញាណ
ធម្មារម្មណ៍	ប៉ះខ្ទប់នឹង	ចិត្ត (មនា)	ជាបច្ច័យឱ្យកើត	មនោវិញ្ញាណ

Glorybuddhisttemple.com
Youtube.com/cambodiantalking

បរមត្ថធម៌ទាំង៤ ចែកជា អាយតនៈ១២

- អាយតនៈខាងក្នុង៦
១-ចក្ខាយតនៈ
២-សោតាយតនៈ
៣-ឃានាយតនៈ
៤-ជិវ្ហាយនៈ
៥-កាយាយតនៈ
៦-មនាយតនៈ

- អាយតនៈខាងក្រៅ៦
១-រូបាយតនៈ
២-សទ្ទាយតនៈ
៣-គន្ធាយតនៈ
៤-រសាយតនៈ
៥-ផោដ្ឋព្វាយតនៈ
៦-ធម្មាយតនៈ

១០កន្លះ (រូប២៨) +១ (ចិត្ត៨៩) +កន្លះ (ចេតសិក៥២ និងនិព្វាន) = ១២

.រូប២៨ ជា អាយតនៈ ១០កន្លះ

.ឱឡារិករូប១២ = បសាទរូប៥ + គោចររូប៧ → អាយតនៈ១០

.សុខុមរូប១៦ = រូប២៨ - ឱឡារិករូប១២ → កន្លះធម្មាយតនៈ

.ចិត្ត៨៩ ជា មនាយតនៈ ១

.ចេតសិក៥២ និងនិព្វាន ជា កន្លះធម្មាយតនៈ

បរមត្ថធម៌នាំ៤ ចែកជា ធាតុ១៨

១-ចក្ខុធាតុ	២-រូបធាតុ	៣-ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុ
៤-សោតធាតុ	៥-សទ្ទធាតុ	៦-សោតវិញ្ញាណធាតុ
៧-ឃានធាតុ	៨-គន្ធធាតុ	៩-ឃានវិញ្ញាណធាតុ
១០-ជិវ្ហាធាតុ	១១-រសធាតុ	១២-ជិវ្ហាវិញ្ញាណធាតុ
១៣-កាយធាតុ	១៤-ផោដ្ឋព្វធាតុ	១៥-កាយវិញ្ញាណធាតុ
១៦-មនោធាតុ	១៧-ធម្មធាតុ	១៨-មនោវិញ្ញាណធាតុ

១០កន្លះ(រូប២៨) + ៧(ចិត្ត៨៩) + កន្លះ(ចេតសិក៥២ និងនិព្វាន) = ១៨

. **រូប២៨ ជា ធាតុ ១០កន្លះ**

.ឱឡារិករូប១២ = បសាទរូប៥ + គោចររូប៧ ⟶ ធាតុ១០

.សុខុមរូប១៦ = រូប២៨ - ឱឡារិករូប១២ ⟶ កន្លះធម្មធាតុ

. **ចិត្ត៨៩ ជា វិញ្ញាណធាតុ ៧**

.ទ្វិបញ្ចវិញ្ញាណ១០ ជា វិញ្ញាណធាតុ៥

.មនោធាតុ៣ ជា វិញ្ញាណធាតុ១

.ចិត្ត៧៦ដួង ជា មនោវិញ្ញាណធាតុ១

. **ចេតសិក៥២ និងនិព្វាន ជា កន្លះធម្មធាតុ**

បរមត្ថធម៌ទាំង៤ ចែកជា សច្ចៈ៤ និងសច្ចៈវិមុត្ត

- លោកិយចិត្ត៨១ដួង
  និងចេតសិកសម្បយុត្ត៥១ (វៀរលោភចេតសិក)
- រូប២៨

} ជា ទុក្ខសច្ចៈ

- លោភចេតសិក ជា សមុទយសច្ចៈ
- និព្វានបរមត្ថ ជា និរោធសច្ចៈ
- ចេតសិក៨ (ដែលជាអង្គនៃអរិយមគ្គ) កើតក្នុងមគ្គចិត្ត៤ដួង ជា មគ្គសច្ចៈ
- មគ្គចិត្ត៤ដួង និងចេតសិកសម្បយុត្ត២៨ (វៀរចេតសិក៨ ដែលជាមគ្គសច្ចៈ)
- ផលចិត្ត៤ដួង និងចេតសិកសម្បយុត្ត៣៦ (វៀរអប្បមញ្ញាចេតសិក២)

} ជា សច្ចៈវិមុត្ត

មានក្នុងខ្សែអាត់ BSV-227A